Категорія справи № **588/811/25: Кримінальні справи (з 01.01.2019); Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку; Воєнні злочини.**
Надіслано судом: **10.11.2025.** Зареєстровано: **10.11.2025.** Забезпечено надання загального доступу: **11.11.2025.**
Номер судового провадження: **1-кп/588/104/25**
Номер кримінального провадження в ЄРДР: **22024200000000201**

справа № 588/811/2

провадження № 1-кп/588/104/2

В И Р О К

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

10 листопада 2025 року м. Тростянець

Тростянецький районний суд Сумської області у складі:

головуючий суддя ОСОБА_1 ,

за участю секретарів судового засідання ОСОБА_2 , ОСОБА_3 ,

за участю учасників судового провадження:

прокурор ОСОБА_4 ,

захисник ОСОБА_5 (в режимі відеоконференції),

потерпілі ОСОБА_6 , ОСОБА_7

розглянувши у відкритому судовому засіданні в порядку спеціального судового провадження за відсутності обвинуваченого (in absentia) матеріали кримінального провадження внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22024200000000201 від 08.08.2024, відносно

ОСОБА_8 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , уродженця селища Чистоозерне Новосибірської області РФ, громадянина РФ, військовослужбовця в/ч НОМЕР_1 рядовий за контрактом (розвідувальна рота ІНФОРМАЦІЯ_2 (в/ч НОМЕР_2) ІНФОРМАЦІЯ_3), що дислокується за адресою: АДРЕСА_1 зареєстрований за адресою: АДРЕСА_2 РФ

обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 438 КК України,

У С Т А Н О В И В:

Формулювання обвинувачення, визнаного судом доведеним

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації (далі - РФ) проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент РФ оголоси початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення збройних сил (далі - ЗС) РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України .

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300 (2022 Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду т покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути мі двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Відповідно до ст. 4 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту аб окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Норми ст. 33 Конвенції забороняють пограбування осіб, які перебувають під захистом та вчинення репресалій стосовно них та їхнього майна.

Військовослужбовець в/ч НОМЕР_1 ЗС РФ ОСОБА_8 , який з травня 2020 року проходив службу за контрактом, обіймаючи посаду старшого розвідника-оператора розвідувальної роти ІНФОРМАЦІЯ_2 (в/ч НОМЕР_2) ІНФОРМАЦІЯ_4 , брав участь у вторгненні на територію України у склад російських окупаційних військ.

03 березня 2022 року ОСОБА_8 разом з іншими невстановленими представниками російських окупаційних військ дислокувались неподалік смт. Мала Дівиця Прилуцького району Чернігівської області та 05.03.2022 у складі колони розпочали рух автомобільним шляхом Н07 в напрямку населени пунктів Сумської області. 07.03.2022 військовослужбовці ЗС РФ, у тому числі військової частини № НОМЕР_1 у складі якої знаходився ОСОБА_8 увійшли на територію с. Ворожба, Лебединської територіальної громади, Сумського району, Сумської області, узявши із вказаної дати під контрол населений пункт. 10.03.2022 військовослужбовці ЗС РФ відступили з території с. Ворожба, Лебединської територіальної громади, Сумського району, Сумської області.

Таким чином з 07.03.2022 по 10.03.2022 с. Ворожба, Лебединської територіальної громади, Сумського району, Сумської області, разом із місцевим цивільним населенням перебували під тимчасовою окупацією РФ.

Перебуваючи вранці 09.03.2022 поблизу кафе «Зупинка», що по АДРЕСА_3 , приміщення якого використовувалось як один з пунктів дислокації окупаційних російських військ, ОСОБА_8 реалізуючи злочинний умисел, направлений на відкрите викрадення майна цивільних осіб вирішив здійснит подвірний обхід домоволодінь місцевих мешканців на окупованій російськими військами території, під вигаданим приводом необхідності здійснити декілька приватних телефонних дзвінків близьким особам, маючи при цьому власні засоби мобільного зв`язку.

Будучи озброєним автоматичною вогнепальною зброєю моделі «АК-74» військовослужбовець ЗС РФ ОСОБА_8 09.03.2022 о 10:20 год. без дозволу власника увійшов на територію подвір`я приватного будинку ОСОБА_9 , що розташоване за адресою: АДРЕСА_3 , якому одразу висловив вимог надати працюючий мобільний телефон для здійснення дзвінків у приватних справах. Не маючи власного працюючого мобільного пристрою ОСОБА_9 покликав з будинку неповнолітню доньку ОСОБА_10 , яка за вимогою ОСОБА_8 , побоюючись за власне життя та здоров`я, під примусом надал належний їй смартфон марки «Xiaomi» синього кольору, модель «Redmi Note 9 4G» 4/128 ГБ, вартість якого становить 3737 грн, а також наявну у ньому сім-карту оператора мобільного зв`язку ПрАТ «ВФ Україна» вартістю 25 грн. При цьому, ОСОБА_8 не мав наміру вчиняти злочин саме щод неповнолітньої особи та не був обізнаний про вищевказаний факт.

З метою перевірки наявності грошових коштів на сім-картці мобільного телефону, що належить неповнолітній ОСОБА_11 , військовослужбовець ЗС РФ ОСОБА_8 09.03.2022 о 10:36 год., перебуваючи на території подвір`я приватного домоволодіння за адресою: АДРЕСА_3 , здійснив дзвінок н власний абонентський номер та ознайомившись із вмістом телефону помітив, що встановлені у ньому електронні додатки не містять захисних паролів.

Продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, направленого на відкрите викрадення смартфону марки «Xiaomi» синього кольору, модель «Redmi Note 9 4G» 4/128 ГБ з сім-карткою оператора мобільного зв`язку ПрАТ «ВФ Україна», усвідомлюючи, що ОСОБА_11 є цивільною особою розумінні ст. 50 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, тобто особою, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, військовослужбовець ЗС Р ОСОБА_8 09.03.2022 о 10:40 год., перебуваючи на території подвір`я приватного домоволодіння, що за адресою: АДРЕСА_3 , тримаючи перед собою автоматичну зброю моделі «АК-74», що сприймалось неповнолітньою ОСОБА_11 як реальна загроза її життю та здоров`ю, під приводо подальшого здійснення приватних дзвінків підійшов до паркану в напрямку кафе «Зупинка», де тримаючи у руках телефон перестрибнув через паркан та зник у невідомому напрямку.

Крім того, 10 березня 2022 року російські окупаційні війська змінили місце дислокації, вийшовши з території с. Ворожба Лебединської МТГ Сумського району Сумської області та зайнявши позиції на території с. Гребениківка Боромлянської селищної територіальної громади Охтирського райо Сумської області. Зокрема, підрозділи 1-го танкового полку ІНФОРМАЦІЯ_5 , у складі яких перебував ОСОБА_8 , розмістили на території вищевказаного населеного пункту бойову техніку, встановили комендантську годину, а також почали проживати у будинках цивільних осіб.

Таким чином, починаючи з 10.03.2022 по 26.03.2022 с. Гребениківка Боромлянської СТГ Охтирського району Сумської області разом із місцевим цивільним населенням, котре не приймало участі у збройному конфлікті, перебували у тимчасовій окупації підрозділів ЗС РФ, які були обізнані нормами міжнародного гуманітарного права та повинні були їх дотримуватися.

Військовослужбовець ЗС РФ ОСОБА_8 , беручи участь у міжнародному конфлікті, усвідомлюючи обставини існування міжнародного збройного конфлікту на території України, діючи в його умовах та у зв`язку з ним, будучи озброєним вогнепальною зброєю моделі «АК-74», реалізуючи злочинни умисел направлений на відкрите викрадення майна цивільних осіб 13.03.2022 вирішив повторно здійснити подвірний обхід домоволодінь місцевих мешканців на окупованій російськими військами території під вигаданим приводом необхідності здійснення приватних телефонних дзвінків.

Прибувши до приватного будинку, розташованого за адресою: АДРЕСА_4 , військовослужбовець ЗС РФ ОСОБА_8 13.03.2022 о 14:00 год постукав у вікна та побачив, що з двору домоволодіння вийшла ОСОБА_7 . Усвідомлюючи, що ОСОБА_7 є цивільною особою у розумінні ст. 50 Додатковог протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, тобто особою, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, ОСОБА_8 наказав їй віддати мобільний телефон марк «Samsung», який після отримання вирішив привласнити.

Помітивши, що акумуляторна батарея мобільного пристрою марки «Samsung» розряджена, військовослужбовець ЗС РФ ОСОБА_8 наказав ОСОБА_7 зняти з рук, поклавши їх на землю, дві золоті каблучки, із них: одна - 575 проби вагою 3 г, вартість якої становить 5591 грн. 58 коп., інша - 375 проб вагою 4 г, вартість якої становить 4889 грн 24 коп. Водночас, надаючи своїм діям ознак рішучості, ОСОБА_8 зняв з правового плеча автомат моделі «АК-74», застосовуючи психологічний тиск шляхом направлення зарядженої зброї в напрямку ОСОБА_7 та демонструючи намір її застосуванн змусив останню залишити на землі перед парканом дві золоті каблучки, які забрав з собою, повернувши непрацюючий мобільний телефон марки «Samsung», після чого зник у невідомому напрямку.

Таким чином ОСОБА_8 у вказаний спосіб заволодів майном потерпілих, розуміючи, що вони є цивільними особами і перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права, не приймають участі у збройному конфлікті, а майно не може використовуватися для ведення бойових дій і його вилучення не виправдане військовою необхідністю.

Стаття (частина статті) закону України про кримінальну відповідальність, що передбачає відповідальність за кримінальне правопорушення, винною у вчиненні якого визнається обвинувачена

За встановлених обставин діяння ОСОБА_8 суд кваліфікує за частиною 1 статті 438 КК України, тобто як жорстоке поводженні з цивільним населенням, а також інше порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховно Радою України а саме ст. 33 Конвенції про захист цивільного населення під час війни у формі привласнення майна цивільного населення, що не викликане військовою необхідністю.

Порядок судового провадження, позиція сторони захисту та обвинувачення

Судовий розгляд даного кримінального провадження здійснювався за відсутності обвинуваченого (in absentia), та з обов`язковою участю захисника, який був забезпечений державою. Обвинувачений ОСОБА_8 показань суду не надавав, а також не подавав будь-яких клопотань на адресу суду.

Процедура спеціального судового розгляду за відсутності обвинуваченого покликана забезпечити невідворотність покарання за злочини, у даному випадку проти миру та безпеки людства, міжнародного правопорядку. Держава, допускаючи та унормовуючи такий порядок судового розгляд забезпечує в тому числі права потерпілих від злочину, виконуючи таким чином завдання кримінального провадження, передбачені ст. 2 КПК України.

Ухвалою слідчого судді Зарічного районного суду м. Суми від 09.04.2025 надано дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні за підозрою ОСОБА_8 (том 1 а.с. 127).

На виконання вимог ч. 6 ст. 297-4 КПК України відомості про постановлення слідчим суддею ухвали про здійснення спеціального досудового розслідування щодо ОСОБА_8 були опубліковані на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора (т. 1 а.с. 128-130) та в засобах масової інформац загальнодержавної сфери розповсюдження - газеті Кабінету Міністрів України «Урядовий кур`єр» (том 1 а.с. 131-133).

Постановою слідчого від 02.04.2025 обвинувачений ОСОБА_8 оголошений в розшук (том 1, а.с. 123-126).

Згідно з ч. 3 ст. 323 КПК України судовий розгляд у кримінальному провадженні щодо злочинів, зазначених у частині другій статті 297-1 цього Кодексу, може здійснюватися за відсутності обвинуваченого (in absentia), крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду н тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності (спеціальне судове провадження) та/або оголошений в міжнародний розшук.

За наявності таких обставин за клопотанням прокурора, до якого додаються матеріали про те, що обвинувачений знав або повинен був знати про розпочате кримінальне провадження, суд постановляє ухвалу про здійснення спеціального судового провадження стосовно такого обвинуваченого.

Відповідно до абз. 8 ч. 3 ст. 323 КПК України повістки про виклик обвинуваченого у разі здійснення спеціального судового провадження надсилаються за останнім відомим місцем його проживання чи перебування, а процесуальні документи, що підлягають врученню обвинуваченому, надсилаютьс захиснику. Інформація про такі документи та повістки про виклик обвинуваченого обов`язково публікуються у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження згідно з положеннями статті 297-5 цього Кодексу та на офіційному веб-сайті суду. З моменту опублікування повістк про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті суду обвинувачений вважається належним чином ознайомленим з її змістом.

Відповідно до ч. 2 ст. 297-1 КПК України спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями 109, 110, 110-2, 111, 111-1, 111-2, 112, 113, 114, 114-1, 114-2, 115, 116, 118, частиною другою статті 121 частиною другою статті 127, частинами другою і третьою статті 146, статтями 146-1, 147, частинами другою - п`ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 255-258-6, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 37 379, 400, 408, 436, 436-1, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радо України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Відповідно до ухвали суду від 09 липня 2025 року кримінальне провадження по обвинуваченню ОСОБА_8 за частиною 1 статті 438 КК України було призначено до судового розгляду та постановлено здійснювати спеціальне судове провадження щодо обвинуваченого.

Повістки про виклик обвинуваченого ОСОБА_8 , а також інформація про процесуальні документи надсилались та публікувались відповідно до вимог статті 323 КПК України, на офіційному веб-сайті Тростянецького районного суду Сумської області, а також у засобах масової інформац загальнодержавної сфери розповсюдження - у газеті «Урядовий кур`єр» (том 1, а.с. 91-91; том 2, а.с. 14; том 3, а.с. 122).

Захисник обвинуваченого стверджував, що не було дотримане право на належне повідомлення обвинуваченого про кримінальне провадження та розгляд справи судом.

Але, аналіз наявних в матеріалах справи численних документів на підтвердження завчасних належних викликів ОСОБА_8 до слідчого та суду, направлених йому повідомлень з приводу його прав та обов`язків, оголошеної підозри, висунутого обвинувачення та руху спеціального судово провадження свідчить про те, що ОСОБА_8 мав підстави усвідомлювати, що проти нього розпочато кримінальне провадження, мав отримати оголошену підозру, відповідні виклики та пред`явлене обвинувачення, мав можливість бути обізнаним із усіма своїми правами, в тому числі, на захист т доступ до правосуддя.

Інформація про виклики була відкрита для загального ознайомлення, у тому числі доступна обвинуваченому. Це дає підстави для висновку, що органи досудового розслідування й суд вжили всіх передбачених законом заходів для своєчасного сповіщення ОСОБА_8 про здійснення кримінальног провадження.

За наведених обставин суд вважає, що в межах даного кримінального провадження обвинуваченому було в достатній мірі забезпечено гарантії: бути негайно і детально поінформованим зрозумілою для нього мовою про характер і причини обвинувачення, висунутого проти нього; мати час можливості, необхідні для підготовки свого захисту; захищати себе особисто чи використовувати юридичну допомогу захисника, вибраного на власний розсуд, або - за браком достатніх коштів для оплати юридичної допомоги захисника - одержувати таку допомогу безоплатно, коли цього вимагают інтереси правосуддя; брати особисту участь під час судового розгляду у допиті свідків обвинувачення та дослідженні інших доказів.

В ході судового розгляду допит обвинуваченого судом не проводився з огляду на положення ч. 4 ст. 349 КПК України.

Захисник обвинуваченого адвокат ОСОБА_5 здійснював активні дії, спрямовані на захист обвинуваченого: приймав участь у допиті потерпілих, свідка та дослідженні письмових доказів, виступав у дебатах.

Представник обвинуваченого вину ОСОБА_8 в інкримінованій статті заперечив, вказавши, що в момент вчинення протиправних дій підзахисному не було відомо про наявність збройного конфлікту між РФ та Україною, а тому діяння ОСОБА_8 стороною обвинувачення невірно кваліфіковані.

Також посилався на те, що судова товарознавча експертиза викраденого майна: золотої каблучки та золотої обручки була здійснена без дослідження експертом майна безпосередньо.

Також захисник посилався на те, що обвинувачений не був належним чином повідомлений про розгляд судом справи відносно нього через те, що інформація не надсилалась йому поштою за останнім відомим місцем проживання.

Суд вважає, що стороною обвинувачення та судом вживалися достатні заходи щодо дотримання прав обвинуваченого на захист та доступ до правосуддя, з урахуванням здійснення спеціального досудового розслідування та спеціального судового провадження.

Відповідно до ч. 2 ст. 4 КК України кримінальна протиправність і караність, а також інші кримінально-правові наслідки діяння визначаються законом про кримінальну відповідальність, що діяв на час вчинення цього діяння.

Отже, у редакції закону, що діяла на момент вчинення злочину, відповідальність за ч. 1 ст. 438 КК України настає за учинення діянь: «жорстоке поводження з військовополоненими або цивільним населенням», «вигнання цивільного населення для примусових робіт», «розграбування національни цінностей на окупованій території», «застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом», «інші порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України», а також «віддання наказу пр вчинення таких дій».

Дії обвинуваченого кваліфіковано як жорстоке поводження з цивільним населенням, інше порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України. Даний вид злочину за національним законодавство відноситься до кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку тобто воєнних злочинів які по своїй суті становлять порушення міжнародного гуманітарного права.

Воєнні злочини - це: (1) певна категорія діянь, заборонених міжнародним гуманітарним правом (діяння, що лежать в основі злочину); (2) які відбуваються в контексті збройного конфлікту, який є міжнародним або неміжнародним за своїм характером (контекстуальний елемент).

Наявність збройного конфлікту та зв`язок між конфліктом і діянням, що лежить в основі злочину, є спільними складовими для кожного воєнного злочину: цей аспект відрізняє воєнні злочини від звичайних (загальнокримінальних) правопорушень.

Прокурор в судовому засіданні пояснив, що дії ОСОБА_8 відносно потерпілих, супроводжувались діями, що мали ознаки жорстокого поводження з цивільним населенням. Вина ОСОБА_8 підтверджується письмовими доказами, що були досліджені у судовому засіданні, показами потерпілих т свідка. Прокурор просив суд визнати ОСОБА_8 винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 438 КК України та призначити йому покарання у виді 11 років позбавлення волі. Згідно частини 1 статті 71 КК України частково приєднати покарання за вироко Тростянецького районного суду Сумської області від 19.08.2025 та визначити ОСОБА_8 остаточне покарання у виді 11 років 1 місяця позбавлення волі, стягнути судові витрати за проведення експертиз.

Докази на підтвердження встановлених судом обставин пред`явленого обвинувачення

Винуватість ОСОБА_8 у жорстокому поводженні з цивільним населенням та у порушенні законів та звичаїв війни у формі привласнення майна, що не викликане військовою необхідністю за обставин, викладених в обвинувальному акті та визнаних судом доведеними, підтверджується сукупніст досліджених судом доказів.

Зокрема допитана у судовому засіданні потерпіла ОСОБА_7 повідомила, що проживає у с.Гребениківка Охтирського району Сумської області. 10.03.2022 року до с.Гребениківка зайшли військові РФ з технікою. У цей час з будинку вона майже не виходила. 13.03.2022 вона почула сильний стукіт п вікнах будинку. Спочатку не зрозуміла в чому справа, виглянувши з вікна побачила на заборі військового, який був у формі темно-зеленого кольору, на ньому були берці, розмовляв російською мовою. Він сказав, щоб дали телефон надіслати смс, вона повідомила, що немає світла і зв`язку, це н можливо, але він наполягав. Коли принесла телефон подивився, що він вимкнений та поклав до кишені. Потім побачив на руці каблучки, сказав, щоб віддала на обмін за телефон. Вона не хотіла цього робити, тому військовий підняв автомат і сказав зняти каблучки, положити на землю та відійти Коли вона відійшла, то він підійшов забрав каблучки і положив телефон. Підстав вважати, що зброя не заряджена не було, загроза була реальна. Це були золоті каблучки 575 проба приблизно майже 3 грама, друга 375 проби нова, обидві в дуже гарному стані. Чоловік ОСОБА_7 інвалід і погано ходив, тому зайшов у будинок і виглядав з вікна. Розмову її з військовим мабуть не чув.

Потерпіла ОСОБА_11 в судовому засіданні пояснила, що в один із днів окупації у березні 2022 року до території двору де вона проживала разом з батьками прибув військовослужбовець ЗС РФ, який стукав у двері та погрожував, що якщо його не пропустять він всіх розстріляє. Це чула добре, б ховалась в будинку під вікном, яке виходить до забору. На територію двору військовослужбовця ЗС РФ впустив вітчим ОСОБА_11 . Потім вітчим сказав ОСОБА_11 , що військовослужбовцю ЗС РФ необхідний мобільний телефон для здійснення приватних дзвінків. Надавши телефон «Xiaomi моделі «Redmi Note 9 4G» ОСОБА_11 декілька разів ввела пароль, щоб військовослужбовець ЗС РФ міг здійснювати дзвінки, але потім він раптово покинув територію двору не повернувши мобільний телефон. Також потерпіла ОСОБА_11 зазначила, що військовослужбовець ЗС РФ на зріст був 1.8 - 1.90 см, русявий, слов`янської зовнішності, з татуюванням на руці в ділянці передпліччя, яке було помітним з під рукава в моменти коли військовослужбовець ЗС РФ змінював положення зброї.

Допитана у судовому засіданні як свідок ОСОБА_12 (мати на той час неповнолітньої ОСОБА_11) пояснила, що 09.03.2022 року була вдома, колихтось постував до її будинку та чоловік вийшов відчинити. Стукав військовий, він був з автоматом, просив передзвонити. Взяли телефон у доньк ОСОБА_13 , якій на той час було 17 років, розблокували телефон. Вона звернула увагу на очі вони були блакитні. Спочатку він просив тільки зателефонувати і уточнив, що зателефонує матері. Він взяв телефон і намагався найти зв`язок, оскільки світла не було, то і зв`язок був поганий. Зайшов з будинок та виліз на кучу з цеглою. Через деякий час військовий знову попросив розблокувати телефон, донька ОСОБА_13 підійшла та знову розблокувала телефон. На третій раз коли попросив розблокувати донька підійшла розблокувала та він побачив код. З донькою вони відійшли трохи далі, військовий втік, перестрибнув через паркан і побіг через сусідський двір. Разом з донькою вийшли на двір, щоб знайти особу, яка викрала телефон, але його уже не було. На зустріч їм йшов інший військовослужбовець до якого вони запитали старшого, бо у них викрали телефон. На що військови сказав, щоб вони йшли до кафе, там було щось на зразок бази. Коли прийшли зустріли ще військових. Повідомили, що шукають військового який забрав телефон, і те, що телефон потрібен для зв`язку з лікарем стоматологом. Меншому сину було погано, так як боліли зуби. Інші російські військов вказали, що він з розвідки і дякуйте, що залишилися живі.

Також обидві потерпілі та свідок вказали, що упізнали обвинуваченого на наданих їм світлинах серед інших осіб. Хоча його обличчя було закрите балаклавою, він відкривав частину обличчя, коли здійснював дзвінок.

Показання потерпілих та свідка щодо обставин викладених в обвинувальному акті та визнаних судом доведеними узгоджуються між собою, доповнюють один одне, а тому визнаються належними доказами, які в сукупності підтверджують винуватість ОСОБА_8 у пред`явленому обвинуваченні.

Також винуватість ОСОБА_8 у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого частиною 1 статті 438 КК України, за обставин, визнаних судом доведеними, підтверджується дослідженими у судовому засіданні письмовими доказами, а саме:

-фактичними даними, які містяться у протоколі проведення слідчого експерименту з потерпілою ОСОБА_11 від 27.01.2025 по АДРЕСА_3 з доданою до нього фототаблицею слідчої дії, відповідно до якого, потерпіла розповіла та показала на місцевості, як близько 11 год 00 хв. 09.03.2022 року н територію домоволодіння де вона проживає разом з батьками за адресою: АДРЕСА_3 зайшов військовослужбовець а з автоматичною зброєю, на прохання якого вона надала свій мобільний телефон, який згодом забравши телефон переплигнув через паркан та втік у невідомому напрямку з мобільни телефоном (том 1, а.с. 184-195);

-фактичними даними, які містяться у протоколі пред`явлення особи для впізнання за фотознімками від 27.01.2025 та довідці до вказаного протоколу, відповідно до яких потерпіла ОСОБА_11 , ІНФОРМАЦІЯ_6 впізнала обвинуваченого за загальними рисами обличчя, за формою носа, формою лоба кольором очей, кольором волосся, кольором брів військовослужбовця РФ, який 09.03.2022 року близько 11 год. 00 хв., який зайшов на територію домоволодіння за місцем її мешканням за адресою: АДРЕСА_3 та попрохав її вітчима надати йому її мобільний телефон для того, що здійснити дзвінок т після чого почав комусь телефонувати, знаходячись на території домоволодіння і через деякий час вказаний військовослужбовець перестрибнув через паркан домоволодіння та втік на вулицю, забравши при цьому її мобільний телефон (том 1, а.с. 179-183);

-висновком судово-психіатричного експерта №80 від 30.01.2025, відповідно до якого дії російського військового 09.03.2022 носили для ОСОБА_11 психотравмувальний характер, були спричинені психологічні (моральні) страждання. Події, що відбулися з ОСОБА_11 09.03.2022 та їх наслідк постали для ОСОБА_11 помірно інтенсивно та нетривало психотравмуючими, не призвели до фіксації негативних емоційних переживань, проте зумовили певну насторогу, обережність у взаємодії, обумовили необхідність залучення ОСОБА_11 додаткових душевних та моральних ресурсів на ї подолання, чим спричинили психологічні (моральні) страждання (том 1, а.с. 201-208);

-фактичними даними, які містяться у протоколі проведення слідчого експерименту з свідком ОСОБА_12 (мати потерпілої ОСОБА_11 , 2004 року народження) від 27.01.2025 по АДРЕСА_3 з доданою до нього фототаблицею слідчої дії, відповідно до якого, свідок розповіла та показала на місцевост як близько 11 год 00 хв. 09.03.2022 року на територію домоволодіння де вона проживає разом з своєю родиною за адресою: АДРЕСА_3 зайшов військовослужбовець з автоматичною зброєю, який прийшов до їхнього домоволодіння і прохав телефон у її чоловіка для здійснення дзвінка, після чог чоловік взяв телефон доньки ОСОБА_13 і дав його військовослужбовцю, який чекав на подвір`ї, згодом забравши телефон вона разом з донькою замітила по слідах на снігу, що він переплигнув через паркан та зник у невідомому напрямку (том 1, а.с. 214-222);

-фактичними даними, які містяться у протоколі пред`явлення особи для впізнання за фотознімками від 27.01.2025 та довідці до вказаного протоколу, відповідно до яких свідок ОСОБА_12 (мати потерпілої ОСОБА_11 , 2004 року народження) впізнала в обвинуваченому за загальними рисам обличчя, за розрізом та кольором очей військовослужбовця РФ, який близько 11 год. 00 хв. зайшов на територію її домоволодіння (том 1, а.с. 209-213);

-фактичними даними, які містяться у протоколі проведення слідчого експерименту з потерпілою ОСОБА_7 від 26.11.2024 по АДРЕСА_4 з доданою до нього фототаблицею слідчої дії, відповідно до якого, потерпіла розповіла та показала на місцевості, як близько 14 год 00 хв. 13.03.2022 року н територію домоволодіння прийшов військовослужбовець ЗС РФ, який навів на неї вогнепальну зброю та наказав зняти золоті вироби, покласти їх на землю та відійти назад (том 2, а.с. 86-93);

-фактичними даними, які містяться у протоколі пред`явлення особи для впізнання за фотознімками від 01.11.2024 та довідці до вказаного протоколу, відповідно до яких потерпіла ОСОБА_7 впізнала в обвинуваченому за загальними рисами обличчя, за формою носа, розрізом та кольором очей кольором брів військовослужбовця РФ, який 13.03.2022 року близько 14 год. 00 хв. прийшов до її домоволодіння за адресою: АДРЕСА_4 та попрохав у неї мобільний телефон з метою зателефонувати, після чого забрав у неї мобільний телефон та поклав до своєї кишені, після чого побачив у неї н руці дві золоті каблучки та погрожуючи застосуванням вогнепальної зброї, наказав зняти вказані каблучки та віддати йому (том 2, а.с. 110-114);

-висновком судово-психіатричного експерта №1020 від 04.12.2024, відповідно до якого дії російського військового 13.03.2022 носили для ОСОБА_7 психотравмувальний характер, були спричинені психологічні (моральні) страждання. Події, що відбулися з ОСОБА_7 13.03.2022 та їх наслідк постали для ОСОБА_7 помірно інтенсивно та нетривало психотравмуючими, не призвели до фіксації негативних емоційних переживань, проте зумовили певну насторогу, обережність у взаємодії, зумовили необхідність залучення ОСОБА_7 додаткових душевних та моральних ресурсів на ї подолання, чим спричинили психологічні (моральні) страждання (том 2, а.с. 103-109);

-фактичними даними, які містяться у матеріалах виконання доручення слідчого, зокрема повідомленні Другого відділу ГВКР Управління Служби безпеки України в Сумській області від 02.04.2025, відповідно до яких було встановлено особу військовослужбовця ЗС РФ, що зображений на фото, яке додатком до матеріалів доручення. Зокрема встановлено, що особою на фото є ОСОБА_8 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , уродженець робітничого селища Чистоозьорное Новосибірської області РФ, який зареєстрований за адресою: АДРЕСА_2 . Також установлено, що ОСОБА_8 користується номерам телефонів: НОМЕР_3 , НОМЕР_4 , має електронні адреси: ІНФОРМАЦІЯ_7 , ІНФОРМАЦІЯ_8 Крім того, установлено, що ІНФОРМАЦІЯ_9 (в/ч НОМЕР_1) у якому проходив службу військовослужбовець ЗС РФ ОСОБА_8 брав участь в окупації частини території Сумської області орієнтовно 24.02.2022 по 20.03.2022. В подальшому зазначений підрозділ було передисловано на територію Харківської області через РФ. Крім того, було з`ясовано, що ІНФОРМАЦІЯ_10 (в/ч НОМЕР_1 ) на даний час (станом на 02.04.2025, коли надано відповідь) перебуває у східному напрямку в с.Куп`янськ Харківської області (том 1, а.с.103-105). Також установлено близький родинний зв`язок ОСОБА_8 , а саме його матір ОСОБА_14 , ІНФОРМАЦІЯ_11 , яка користується номером телефону НОМЕР_5 .

- фактичними даними, які містяться у постанові про оголошення в розшук від 02.04.2025 відповідно до якої ОСОБА_8 громадянина РФ оголошено в розшук (том 1, а.с.123-126);

- фактичними даними, які містяться у протоколі огляду від 15.01.2025, відповідно до якого було оглянуто оптичний диск DVD-R Verbatim, з написом ВФ України №591/3511/22 GD-23-05538/КІ 25.04.2023 на якому наявний електричний файл «08201», який створений на підставі ухвали Зарічног районного суду м.Суми від 18.04.2023 у справі №591/3511/22 за параметрами даних пошукової конфіденційної системи, володільцем якої є ПрАТ «Україна», проведено моніторинг абонентських з`єднань за номером: НОМЕР_6 . У електронному документі «08201» відображено моніторин абонентських з`єднань у період з 09.03.2022 до 05.04.2023. Встановлено, що 09.03.2022 сім карта абонента НОМЕР_6 використовується у мобільному терміналі з IMEI НОМЕР_7 . Починаючи з 06 год. 35 хв. абонент має з`єднання виключно з абонентами операторів України, проте з 10 год. 36 х зафіксовано з`єднання з мобільними абонентами операторів російської федерації: НОМЕР_3 та НОМЕР_8 . Всі з`єднання абонента НОМЕР_6 , станом на 09.03.2022, який використовувався у мобільному пристрої IMEI НОМЕР_7 фіксується у межі дії телекомунікаційної вежі ВФ «Україна» з координатами: Сумська область, Сумський район, село Шпилівка (том 2, а.с. 16-30);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду від 16.01.2025, відповідно до яких було оглянуто оптичний диск DVD-R «Verbatim», з написом №591/3511/22, GD-24/ 05/56/КІ 09.07.2024 на якому міститься наявний електронний файл «13957», який створений на підставі ухвали Зарічног районного суду м.Суми від 18.04.2023 у справі №591/3511/22. За параметрами даних пошукової конфіденційної системи, володільцем якої ПрАТ «Україна», проведено моніторинг абонентських з`єднань за номерами: НОМЕР_3 , НОМЕР_9 , НОМЕР_10 , НОМЕР_11 , НОМЕР_4 у період часу 24.02.2022 по 24.06.2024. Встановлено, що у електронному файлі «13957» відображено інформацію лише по абонентському номеру НОМЕР_3 , оскільки інші мобільні номери у межах дії базових станцій на території України не зафіксовані. Початком фіксації абонентського номеру НОМЕР_3 н території України є 03.03.20225 о 09 год. 35 хв. на території смт.Мала дівиця Прилуцького району, час останньої фіксації абонента 09.03.2022 о 14 год. 33 хв. здійснено (вежею ВФ Україна) поблизу с.Шпилівка Сумського району Сумської області (том 2, а.с. 34-50);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду від 18.02.2025 відповідно до якого у пошуковій системі Yandex задано пошукові координати за мобільним номером НОМЕР_3 , отримано відомості, що номер телефону мобільного зв`язку належить оператору МТС, ПАО «Мобильны ТелеСистемы», регіон - Новосибірська область (адміністративний центр - м.Новосибірськ). (том 2, а.с.55);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду відкритих інтернет-джерел від 05.02.2025, відповідно до яких, було оглянуто інтернет-сторінку сайту «Головного Управління Розвідки Міністерства оборони України», на якій розміщено матеріал під назвою «ВОЕННЫЕ ПРЕСТУПНИКИ ВОЕННОСЛУЖАЩИЕ 1 ТАНКОВОГО ПОЛКА УЧАСТВУЮЩИЕ В СОВЕРШЕНИИ ВОЕННЫХ ПРЕСТУПЛЕНИЙ ПРОТИВ НАРОДА УКРАИНЫ (ОНОВЛЕНО 23.03.2022)» у якому міститься інформація про штатну структуру 1 танкового полку 2 гвардійської таманської мотострілецької дивіз 1 танкової армії (в/ч НОМЕР_1), військовослужбовці якого приймали участь у бойових діях на території Сумської області у лютому-березні 2022 року. Зокрема в даному списку виявлено інформацію про військовослужбовця збройних сил Російської Федерації ОСОБА_8 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , яки значиться старшим розвідником-оператором розвідувальної роти, має військове звання рядовий (том 2, а.с. 71-77);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду відкритих інтернет-джерел від 18.04.2025, відповідно до яких, було оглянуто інтернет-сторінку сайту «Міністерства розвитку громад та територій України» - https://mindev.gov.ua/ на якій розміщено відомості про перебування в окупац Ворожбянської територіальної громади та Боромлянської територіальної громади до якої входить с.Гребениківка (том 2, а.с. 132-139);

-фактичними даними, які містяться повідомленні виконавчого комітету Боромлянської сільської ради Охтирського району Сумської області від 13.02.2025, відповідно до яких село Гребениківка Охтирського району Сумської області перебувало в окупації військ РФ у період з 10.03.2022 по 26.03.202 (том 2, а.с. 143);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду відкритих інтернет-джерел від 05.02.2025, відповідно до яких, було оглянуто всесвітню мережу інтернет, встановлено публікацію, яка знаходиться у стрічці каналу Інтернет-месенджера «Telegram» «InformNapalm» та в ході огляду публікації в 14.04.2022 (14:38), встановлено, що в ній міститься відео, в якому особа чоловічої статі розповідає про факти свого мародерства в Україні «Нет братишка, я был снова в Украину ездил, короче е..ть, столько там взял, пи..ец, ты бы знал на..й. И короче приехал позавчера, я уже в россии». Додатково публікації міститься окрема фотографія зазначеної особи. Також у публікації присутній текст: «вчера этот военный преступник хвастал на видео, что вернулся из Украины с награбленными вещами. А сегодня его знакомые сообщили InformNapalm его установочные данные: ОСОБА_15 ІНФОРМАЦІЯ_12 г.р., родом из поселка Табулга, Чистоозерный район Новосибирской области РФ». (том 2, а.с. 163-168);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду відкритих інтернет-джерел від 30.10.2024, відповідно до яких, було оглянуто персональну сторінку (акаунт) користувача соціальної мережі «Instagram» (ІНФОРМАЦІЯ_13 з ім`ям користувача « ОСОБА_15 » та назвою акаунту ІНФОРМАЦІЯ_14 », що розміщена за посиланням (електронною адресою) у всесвітній мережі інтернет: « ІНФОРМАЦІЯ_14 ». В ході огляду встановлено, що на сторінці міститься фотографія особи чоловічої статі, одягнена у футболку синьо-білого кольору (том 2, а.с. 236-239);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду відкритих інтернет-джерел від 07.02.2025, відповідно до яких, було оглянуто персональну сторінку (акаунт) користувача соціальної мережі «Одноклассники» (ІНФОРМАЦІЯ_15 з ім`ям користувача « ОСОБА_15 », що розміщена за посилання (електронною адресою) у всесвітній мережі інтернет: « ІНФОРМАЦІЯ_16 ». В ході огляду встановлено, що на сторінці міститься основна фотографія особи чоловічої статі одягненої у червоно-чорну куртку. Також міститься другорядне фонове фото на якому зображена та сама особа з характерни татуюванням на лівій руці. При відкритті розділу «Подробнее о Павле» з`являється розділ «Еще», де містяться наступні дані «родился 11 марта, место рождения - Новосибирск, живет в пос. Табулга (Чистоозерный район)». (том 2, а.с. 231-235);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду відкритих інтернет-джерел від 07.02.2025, відповідно до яких, було оглянуто персональну сторінку (акаунт) користувача соціальної мережі «ВКонтакте» (ІНФОРМАЦІЯ_17 з ім`ям користувача « ОСОБА_15 », що розміщена за посилання (електронною адресою) у всесвітній мережі інтернет: « ІНФОРМАЦІЯ_18 ». В ході огляду встановлено, що на сторінці міститься фотографія особи чоловічої статі одягненої у військову форму та екіпірування з вогнепальною зброєю в руках. При відкритті розділу «Подробнее» з`являється вікно ІНФОРМАЦІЯ_19 » де містяться наступні дані « ОСОБА_16 , день рождения 11 марта 2001 год» (том 2, а.с. 226-230);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду відкритих інтернет-джерел від 05.02.2025, відповідно до яких, було оглянуто відеопублікації розміщені на платформі «ТікТок» в каналі « ІНФОРМАЦІЯ_20 » в частині, що стосується військової служби власника каналу. Зокрема в ході огляд публікації від 12.02.2022 установлено, що в ній міститься відео з добіркою відеокадрів відзнятих власником каналу, на яких присутні військовослужбовці збройних сил Російської Федерації та ешелон з військовою технікою, який розміщено на залізничних платформах. В ході огляду публікації в 29.01.2022 установлено, що в ній міститься відео з добіркою відеокадрів, власника каналу вдягненого у військову форму. В ході огляду публікації з назвою «Жду активности» від 08.10.2021 установлено, що в ній міститься відео з добіркою відеокадрів власника каналу вдягненого у військову фор ЗС РФ, який веде вогонь з автоматичної зброї. В ході огляду публікації з назвою «Подпишись, оцени видео» від 08.10.2021 установлено, що в ній міститься відео з добіркою відеокадрів, власника каналу вдягненого у військову форму ЗС РФ, який веде вогонь з автоматичної зброї та його напарника. ході огляду публікації від 07.10.2021 установлено, що в ній міститься відео з добіркою відеокадрів, власника каналу вдягненого у військову форму ЗС РФ, який стріляє з автомата Калашникова. В ході огляду публікації від 17.09.2021 установлено, що в ній міститься відео з добіркою відеокадрі власника каналу вдягненого у камуфльовану форму синього кольору з шевроном, який тримає радіостанцію в правій руці. В ході огляду публікації з назвою «#рек #армия» від 15.07.2021 установлено, що в ній міститься відео з добіркою відеокадрів, вдягненого у камуфльовану форму чоловіка, яки іде по плацу на якому розміщена військова техніка. В ході огляду публікації з назвою «#армия #рек #bellafortens #хочуврек #четверг# 19 ноября#2020» від 19.11.2020 установлено, що в ній міститься відео з добіркою відеокадрів, вдягнених у камуфльовану форму військ РФ чоловіків, які екіпіруютьс виданими засобами індивідуального захисту армії РФ. В ході огляду публікації з назвою «#армия#армия2019#армия2020#служба #тиктоктур #colgateplaxchallenge #рекорд #крутицепь #подпис #рек#рек #переписка #tiktok #модныйдневник #pss» від 15.11.2019 установлено, що в ній міститься відео добіркою відеокадрів на яких добре видно обличчя власника каналу (а.с. 206-225 том 2);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду відкритих інтернет-джерел від 05.02.2025, відповідно до яких, було оглянуто канал відео платформи «YouTube» користувача «ЗП», який містить відео з добіркою відеокадрів, відзнятих власноруч власником каналу, де він розповідає що чека призовників на строкову службу в армію РФ під час проходження медичної комісії перед призовом (а.с. 188-205 том 2);

-фактичними даними, які містяться у протоколі огляду відкритих інтернет-джерел від 05.02.2025, відповідно до яких, було оглянуто публікації у соціальній мережі «Twitter», які знаходяться у стрічці користувача « ОСОБА_17 » та назвою акаунту « ІНФОРМАЦІЯ_21 ». В ході огляду публікації в 06.04.2022 (15:30) встановлено, що в ній міститься 2 фотографії на яких зображене російське водійське посвідчення на ім`я « ОСОБА_8 , ІНФОРМАЦІЯ_1 » та фото п`яти осіб чоловічої статі. В ході огляду публікації від 05.04.2022 (17:43) установлено, що в ній міститься дві фотографії на яки зображена особа чоловічої статі у військовій формі ЗС РФ з текстом «А вот, собственно и он сам. «Спасатель» даже акк на украденном телефоне не сменил…» (а.с. 180-187 том 2);

-фактичними даними, які містяться у висновку судової товарознавчої експертизи №СЕ-19/119-24/13314-ТВ від 26.08.2025, відповідно до яких ринкова вартість викраденого майна станом на 13.03.2022 становила 10480,92 грн., зокрема: золотої каблучки вагою 3 грама, 575 проби. Каблучка бул придбана близько 30 років назад. Стан каблучки був дуже гарний оскільки було дуже бережливе ставлення до виробу. На даний час оцінюється в 5000 грн. - 5591,68 грн.; золотої каблучки вагою 4 грами, 375 проби. Обручка була придбана в 2020 році за 3000 гривень. Стан був без пошкоджень. Н даний час оцінується в 6000 грн. - 4889,24 грн. (том 2, а.с. 116-130);

-фактичними даними, які містяться у висновку судової товарознавчої експертизи №СЕ-19/119-25/1999-ТВ від 04.02.2025, відповідно до яких ринкова вартість мобільного телефону торгівельної марки «Xiaomi» лінійки «Redmi Note 4G» 4/128 Гб, синього кольору, придбаного в магазині «Comfy (універмаг «Київ») у м.Суми в червні 2020 приблизно за 7000-8000 гривень, який перебував у справному стані без пошкоджень та подряпин, станом на 09.03.2022 становила 3737 грн (том 1, а.с. 223-232).

Щодо висновків судової товарознавчої експертизи, захисник посилався, на те, що вони здійснені за відсутності об`єктів експертизи.

Але, при проведенні експертизи була використана вся наявна інформація про об`єкт дослідження. Інформація про викрадений мобільний телефон, його модель, стан, рік випуску, а також про викрадені прикраси, їх вагу, стан, форму, склад металу та його пробу були надані потерпілими докладно Необхідні для дослідження об`єкти не могли бути надані експерту через їх викрадення обвинуваченим.

Вказані докази є належними, допустимими, такими, що узгоджуються між собою, доповнюють одне одного та є та достатніми, оскільки у своїй сукупності безсумнівно підтверджують винуватість ОСОБА_8 у пред`явленому обвинуваченні за обставин визнаних судом доведеними.

Суд критично сприймає доводи захисника про відсутність в діях обвинуваченого контекстуального аспекту дії в умовах збройного конфлікту. Захисник зазначав, що обвинувачений не усвідомлював початку збройного конфлікту на його ранньому етапі. За таких умов його дії є злочинами прот власності.

Цей аргумент спростовується тим, що злочин ОСОБА_8 вчинив перебуваючи на території населених пунктів як учасник підрозділу ЗС РФ, в момент окупації цього населеного пункту, перебуваючи у військовій формі ЗС РФ, використовуючи штатну зброю відносно цивільного населення. Відсутн будь-які розумні пояснення перебування ОСОБА_8 в населених пунктах Ворожба та с. Гребениківка в момент їх окупації ЗС РФ, крім його участі у збройному конфлікті, як військовослужбовця в/ч НОМЕР_1 рядового за контрактом (розвідувальна рота ІНФОРМАЦІЯ_2 (в/ч НОМЕР_2 ІНФОРМАЦІЯ_4 . Суд не встановив жодних обставин, за яких злочини могли бути вчинені без усвідомлення обвинуваченим контекстуального елементу дії в умовах збройного конфлікту відносно цивільного населення.

Відповідно до ч. 2 ст. 4 КК України кримінальна протиправність і караність, а також інші кримінально-правові наслідки діяння визначаються законом про кримінальну відповідальність, що діяв на час вчинення цього діяння.

Отже, у редакції закону, що діяла на момент вчинення злочину, відповідальність за ч. 1 ст. 438 КК України настає за учинення діянь: «жорстоке поводження з військовополоненими або цивільним населенням», «вигнання цивільного населення для примусових робіт», «розграбування національни цінностей на окупованій території», «застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом», «інші порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України», а також «віддання наказу пр вчинення таких дій».

Дії обвинуваченого кваліфіковано як жорстоке поводженні з цивільним населенням, а також інше порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України. Даний вид злочину за національним законодавство відноситься до кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку тобто воєнних злочинів які по своїй суті становлять порушення міжнародного гуманітарного права.

Воєнні злочини - це: (1) певна категорія діянь, заборонених міжнародним гуманітарним правом (діяння, що лежать в основі злочину); (2) які відбуваються в контексті збройного конфлікту, який є міжнародним або неміжнародним за своїм характером (контекстуальний елемент).

Наявність збройного конфлікту та зв`язок між конфліктом і діянням, що лежить в основі злочину, є спільними складовими для кожного воєнного злочину: цей аспект відрізняє воєнні злочини від звичайних (загальнокримінальних) правопорушень.

Елементи злочинів - документ, який є складовою частиною статті 9 Римського Статуту Міжнародного Кримінального Суду в статті 8 (2) (а) (iv) елементами воєнного злочину у формі знищення і привласнення майна визнає такі.

1. Суб`єкт злочину знищив або привласнив певне майно.

2. Знищення або привласнення майна не були виправдані військовою необхідністю.

3. Знищення або привласнення майно було масштабним і здійснювалося безглуздо.

4. Таке майно було під захистом однієї або кількох Женевських конвенцій 1949 року.

5. Суб`єкт злочину усвідомлював фактичні обставини, які свідчили про цей захищений статус.

6. Діяння відбувалися в контексті міжнародного збройного конфлікту та були пов`язані з ним.

7. Суб`єкт злочину усвідомлював фактичні обставини, які свідчили про існування збройного конфлікту.

Матеріалами справи, доведено, місце обвинуваченого у структурі ЗС РФ. Доведені також інші елементи злочину: факт привласнення майна, відсутність військової необхідності, безглуздий характер (привласненні майна в окремо взятому епізоді хоч і не носило масштабний характер, але бул болючим для потерпілих через втрату критично важливого засобу зв`язку, а також носили для потерпілих психотравмувальний характер, спричинили психологічні (моральні) страждання). Майно цивільних осіб захищено ст. 33 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни в 12 серпня 1949 року норми якої забороняють пограбування осіб, які перебувають під захистом. А стаття 4 Конвенції визначає, що особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владо сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є. Зв`язок діяння із збройним конфліктом і усвідомлення цього зв`язку обвинуваченим є беззаперечним.

Суд зазначає, що злочин було вчинено під час міжнародного збройного конфлікту, обвинувачений військовослужбовець ЗС РФ усвідомлював, що такий конфлікт існує, а також те, що злочин він вчиняє проти захищених осіб - цивільного населення.

Також не підтверджується обставинами справи аргумент захисту про те, що на дослідженій інформації з соцмереж обличчя обвинуваченого може бути використано без його відома з використанням технологій глибинної обробки фото та відео. Така обробка є можливою технічно. Але осо обвинуваченого встановлена з достатньою ретельністю і кожен досліджений доказ доповнює інший. Враховуючи кількість зібраних та досліджених у справі доказів підробка одного з відеодоказів не мала б практичного сенсу. Жоден з таких доказів не є ключовим. Вина обвинуваченого доводитьс показами потерпілих та свідка, письмовими доказами, ретельно встановленими особистими даними, які включають його особисті документи, номери телефонів, акаунти, інформацією з відкритих цифрових джерел, яка доповнюється наявним цифровим контентом створеним обвинуваченим особист та розміщеним у відкритому доступі.

Обставини, які пом`якшують або обтяжують покарання.

При визначенні виду та міри покарання обвинуваченому ОСОБА_8 суд враховує тяжкість та ступінь суспільної небезпеки вчиненого кримінального правопорушення, яке належить до особливо тяжких злочинів, характер вчиненого діяння, відомості про особу обвинуваченого, який військовослужбовцем.

Судом не установлено обставин, які пом`якшують покарання обвинуваченому. Обставиною, яка обтяжує покарання є вчинення злочину повторно.

Мотиви призначення покарання

Враховуючи характер кримінального правопорушення, вчиненого ОСОБА_8 , ступінь його тяжкості, який є особливо тяжким злочином, суспільну небезпеку такого злочину, який є злочином проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, спрямований на порушення законів і звича ведення війни, враховуючи направлення протиправного діяння в бік цивільних осіб - жінок, які без зброї, без супротиву, були вимушені віддати належне їм майно, будучи повністю беззахисними перед ворожим озброєним військовим, суд вважає за необхідне призначити йому покарання в межа санкції ч. 1 ст. 438 КК України у виді позбавлення волі.

Саме таке покарання буде необхідним і достатнім для виправлення обвинуваченого та попередження вчинення ним нових кримінальних правопорушень.

Крім того, вироком Тростянецького районного суду Сумської області від 19.08.2025 ОСОБА_8 визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого частиною 1 статті 438 КК України та призначено покарання у виді позбавлення волі строком на 10 років (том 3, а.с.125-130). Це вирок має бути враховано при призначенні остаточного покарання.

Згідно з приписами частини 4 статті 70 КК якщо після постановлення вироку в справі буде встановлено, що засуджений винен ще і в іншому кримінальному правопорушенні, вчиненому ним до постановлення попереднього вироку, покарання призначається за правилами, передбаченими в частина 1-3 цієї статті, тобто шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим або шляхом повного чи часткового складання призначених покарань.

Оскільки ОСОБА_8 кримінальне правопорушення, передбачене частиною 1 статті 438 КК України, вчинив у березні 2022 року, тобто до постановлення вироку Тростянецького районного суду Сумської області від 19.08.2025 року, який набрав законної сили 19.09.2025 року, то остаточне покаранн йому слід призначити на підставі частини 4 статті 70 КК України за сукупністю кримінальних правопорушень шляхом поглинення менш сурового покарання за попереднім вироком більш суровим покаранням за цим вироком у виді позбавлення волі.

Мотиви ухвалення інших рішень щодо питань, які вирішуються при ухваленні вироку, та положення закону, якими керувався суд

Речові докази відсутні.

Цивільний позов не заявлявся.

Процесуальні витрати, пов`язані із залученням експертів при проведенні: судової товарознавчої експертизи № СЕ-19/119-24/13314-ТВ від 26.08.2024 у розмірі 3029,12 грн; судової товарознавчої експертизи № СЕ-19/119-25/1999-ТВ від 04.02.2025 у розмірі 1591,80 грн; судової товарознавч експертизи № СЕ-19/119-25/3092-ТВ від 20.02.2025 у розмірі 795,50 грн, відповідно до статті 124 КПК України слід стягнути з обвинуваченого.

Ухвалою слідчого судді Зарічного районного суду м. Суми від 16.04.2025 ОСОБА_8 обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою без визначення розміру застави (том 1, а.с. 134). Оскільки обвинувачений не був затриманий на підставі цього рішення, суд вважає за необхідне до набранн вироком законної сили запобіжний захід обраний обвинуваченому залишити без змін.

На підставі викладеного та керуючись ст. 2, 7, 368, 370-374, 392 КПК України, суд

У Х В А Л И В:

Визнати ОСОБА_8 винуватим у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого частиною 1 статті 438 КК України та призначити йому покарання у виді позбавлення волі на строк 11 (одинадцять) років.

На підставі частини 4 статті 70 КК України за сукупністю кримінальних правопорушень шляхом поглинення менш суворого покарання за попереднім вироком Тростянецького районного суду Сумської області від 19.08.2025 більш суровим покаранням, визначеним цим вироком, остаточн призначити ОСОБА_8 покарання у виді 11 (одинадцяти) років позбавлення волі.

До набрання вироком законної сили запобіжний захід у виді тримання під вартою обраний ОСОБА_8 на стадії досудового розслідування, залишити без змін.

Строк відбування покарання рахувати з моменту затримання ОСОБА_8 для виконання даного вироку.

Стягнути з ОСОБА_8 на користь держави процесуальні витрати, пов`язані із залученням експертів при проведенні судових експертиз в сумі 5416 (п`ять тисяч чотириста шістнадцять) грн 42 коп.

Вирок може бути оскаржений в апеляційному порядку до Сумського апеляційного суду через Тростянецький районний суд Сумської області шляхом подання апеляційної скарги протягом 30 днів з моменту його проголошення.

Вирок набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, встановленого КПК України, якщо таку скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги судове рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після ухвалення рішення судом апеляційної інстанції. Учасники судового провадження мають право отримати в суді копію вироку суду.

Копію вироку негайно після його проголошення вручити прокурору, захиснику та потерпілим.

Суддя ОСОБА_1